

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **T., a. s.** (nyní E. C. a. s.), zast. Mgr. Jaroslavem Míkovcem, advokátem advokátní kanceláře: Kocián Šolc Balaštík, pracoviště Na Vyhlídce 53, Karlovy Vary, proti žalovanému: **Finanční ředitelství pro hlavní město Prahu,** se sídlem Štěpánská 28, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze, ze dne 29. 9. 2003, č. j. 28 Ca 114/2002 - 44,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá shora označené usnesení Městského soudu v Praze, kterým byla odmítnuta jeho žaloba brojící proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 11. 2001, č. j. FŘ-9294/12/01. Tímto rozhodnutím nebylo povoleno přezkoumání rozhodnutí - dodatečného platebního výměru - dle § 55b zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o správě daní a poplatků“). Platební výměr vydal Finanční úřad pro Prahu 5; stěžovateli jím byla doměřena daň z příjmu právnických osob za zdaňovací období roku 1995 ve výši 733 900 Kč.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu. V ní zejména namítal, že mu správce daně neumožnil započíst daňovou ztrátu vzniklou v předchozích letech. Doplnil, že se zpočátku domníval, že správce daně postupoval v souladu se zákonem a proto se proti této skutečnosti nebránil již v odvolání. Teprve následně, na základě konzultace se svým právním zástupcem, zjistil, že správce daně nepostupoval v souladu se zákonem, a proto požádal o podle ustanovení § 55b zákona o správě daní a poplatků o přezkoumání rozhodnutí o vyměření daně z příjmů právnických osob za rok 1995. Žalovaný přezkoumání

předmětného rozhodnutí nepovolil. Žalobce s argumenty žalovaného nesouhlasil, a proto požadoval zrušení předmětného rozhodnutí žalovaného a vrácení věci k dalšímu řízení.

Následným rozsudkem Městský soud v Praze žalobu odmítl. Odůvodnění přitom postavil na následující argumentaci. Podle ustanovení § 70 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“) jsou ze soudního přezkumu vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími. Za takováto rozhodnutí – úkony - je pak třeba považovat takové úkony, kterými správní orgány nerozhodují o právech a povinnostech účastníků řízení, což je i souzený případ, neb sféra materiálních práv a povinností stěžovatele nebyla napadeným rozhodnutím dotčena. Odkázal na analogickou dikci správního řádu. Stěžovatel tak podle Městského soudu v Praze nebyl zkrácen na svých právech ve smyslu § 65 odst. 1, 2 s. ř. s. a chybí mu žalobní legitimace.

Proti tomuto usnesení podal stěžovatel kasační stížnost. Jako důvod kasační stížnosti pak stěžovatel uvedl ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nesprávné právní posouzení a písm. e), tedy nezákonnost odmítnutí návrhu. Stěžovatel k prvnímu písm. zejména uvedl, že v daně věci nelze použít analogii se správním řádem (§ 65), a pokud tak Městský soud v Praze učinil, je rozhodnutí nezákonné. K druhému písm., tedy písm. e), pak stěžovatel nejprve odkázal na nálezy Ústavního soudu (II. ÚS 271/96 a II. ÚS 94/96), z kterých podle něj vyplývá, že rozhodnutí podle § 55b zákona o správě daní a poplatků není pouhým procesním rozhodnutím, ale rozhodnutím meritorním, neb se jím rozhoduje o právech a povinnostech. Dále stěžovatel odkázal i na rozhodnutí Ústavního soudu (Pl. ÚS 12/2000), ve kterém byl vysloven zcela opačný závěr, tedy, že se jedná o rozhodnutí procesní a tedy nepodléhající soudnímu přezkumu. Toto rozhodnutí však stěžovatel považuje za rozhodnutí, které nelze použít po účinnosti s. ř. s. a zákona č. 30/2000, neboť „ze soudního přezkumu již nejsou apriori vyloučena rozhodnutí procesní povahy, pokud současně zakládají práva a povinnosti stran“.

Na základě těchto skutečností pak stěžovatel požadoval zrušení označeného rozhodnutí Městského soudu v Praze a vrácení věci k dalšímu řízení.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření. V tomto vyjádření však toliko zrekapituloval skutkový stav věci a nijak nereagoval na námitky uvedené v kasační stížnosti.

Z obsahu spisu pak Nejvyšší správní soud zjistil, že na základě daňové kontroly byla stěžovateli dodatečným platebním výměrem č. j. 1000000416, ze dne 6. 11. 2000, doměřena daň z příjmu právnických osob za zdaňovací období roku 1995 ve výši 792 530 Kč. Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel dne 11. 12. 2000 odvolání. Na jeho základě došlo dne 15. 1. 2001 k přepočtu vyměřené daně, která byla snížena na 733 900 Kč. Dne 25. 7. 2001 pak stěžovatel požádal o přezkum rozhodnutí na základě ustanovení § 55b zákona o správě daní a poplatků. Rozhodnutím žalovaného ze dne 28. 11. 2001, č. j. FŘ–9294/12/01 nebyl přezkum povolen z důvodu, že správní orgán neshledal naplnění podmínek vymezených ustanovením § 55b zákona o správě daní a poplatků.

Napadené soudní rozhodnutí Nejvyšší správní soud přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Po přezkoumání kasační stížnosti Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná a stěžovatel je zastoupen advokátem; stěžovatel rovněž uhradil soudní poplatek.

Před samotným posouzením věci považuje Nejvyšší správní soud za nutné předeslat, že v řízení o kasační stížnosti není jeho úkolem znovu posuzovat jako Městský soud v Praze námitky související s řízením před správním orgánem, nýbrž je jeho úkolem primárně posoudit, zda předchozí řízení naplňuje důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s.

Z důvodu, že se stěžovatel brání proti usnesení, jímž byla žaloba odmítnuta, přichází v úvahu v souladu s dikcí ustanovení § 103 s. ř. s. toliko stížní bod uvedený pod písm. e), tedy nezákonnost usnesení o odmítnutí návrhu. Nejvyšší správní soud tak posuzoval námitky stěžovatele právě s odkazem na naplnění tohoto stížnostního důvodu.

Stěžovatel konkretizoval své námitky tak, že z judikatury Ústavního soudu plyne, že rozhodnutí podle § 55b zákona o správě daní a poplatků není pouhým procesním rozhodnutím, ale rozhodnutím meritorním, neb se jím rozhoduje o právech a povinnostech; z judikatury podle stěžovatele dále plyne sice i opačný závěr, ten se však vztahuje toliko k právní úpravě před účinností s. ř. s. K tomuto Nejvyšší správní soud nejprve uvádí, že ustanovení § 55b zákona o správě daní a poplatků upravuje mimořádný opravný prostředek - přezkoumávání daňových rozhodnutí. Toto přezkoumání se rozpadá do dvou samostatných fází, a to do tzv. fáze povolovací a do tzv. fáze přezkumné. Ve fázi povolovací správní orgán (instančně nadřízený tomu, který vydal rozhodnutí, o jehož přezkum je žádáno) rozhoduje o tom, zda přezkum povolí (nařídí přezkoumání), či nikoliv. Povolí-li označený orgán přezkum, nastává druhá fáze, přezkumná, ve které samotný přezkum provádí mu podřízený správní orgán, (který vydal rozhodnutí, které je přezkoumáváno). Jak patrno, aby byla zahájena druhá fáze, je třeba, aby k ní bylo nejprve dáno ve fázi první svolení. V souzené věci však druhá fáze nezapočala, neb rozhodnutím žalovaného ze dne 28. 11. 2001, č. j. FŘ–9294/12/01 nebyl přezkum povolen. Na tuto argumentaci pak navazuje Nejvyšší správní soud aktuální judikaturou Ústavního soudu, např. IV. ÚS 516/03, ze dne 9. 6. 2004, ve které bylo výslovně uvedeno: *V případě rozhodování podle § 55b daňového řádu se jedná o rozhodnutí o právech a povinnostech jen tehdy, jestliže v prvé fázi přezkoumání bylo rozhodnutí k přezkumu vůbec otevřeno a teprve ve druhé fázi bylo zrušeno nahrazeno jiným nebo změněno. Za rozhodnutí podle ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s. lze považovat jen takové úkony správního orgánu, jimiž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva a povinnosti. Dle ustanovení § 70 písm. a) s. ř. s. rozhodnutí procesní povahy jsou ze soudního přezkoumání vyloučeny.*

Převede-li Nejvyšší správní soud tyto závěry na konkrétní okolnosti souzené věci, nezbývá mu než uzavřít, že z důvodu, že žalovaný k postupu dle § 55b zákona o správě daní a poplatků nesvolil, tedy nesvolil k započetí druhé fáze, nejedná se o rozhodnutí o právech a povinnostech a Městský soud v Praze nepochybil, pokud se žalobou meritorně nezabýval a žalobu odmítl. Nejvyšší správní soud rovněž poznamenává, že rozhodnutí Ústavního soudu reagovalo, jak je z jeho textu patrné, na právní regulaci obsaženou již v s. ř. s. Tímto Nejvyšší správní soud odpovídá na námitku stěžovatele stran rozhodnutí Ústavního soudu Pl. ÚS 12/2000, ve kterém byl vysloven závěr, že *se jedná o rozhodnutí procesní a tedy*

nepodléhající soudnímu přezkumu, které stěžovatel považuje za rozhodnutí, jež nelze použít po účinnosti s. ř. s. a zákona č. 30/2000, neboť „*ze soudního přezkumu již nejsou apriori vyloučena rozhodnutí procesní povahy, pokud současně zakládají práva a povinnosti stran*“. V dané věci se o takové rozhodnutí zřetelně nejednalo.

Nejvyšší správní soud tak ani v jedné z námitek stěžovateli nepřisvědčil.

Závěrem pro podporu výše uvedeného odkazuje Nejvyšší správní soud i na svou judikaturu, např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2003, č. j. 5 A 143/2002, podle kterého „*rozhodnutí o nepovolení přezkoumání daňového rozhodnutí podle § 55b zákona ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění zákona č. 35/1993 Sb. a zákona č. 255/1994 Sb., nezasahuje do hmotněprávních subjektivních práv a povinností daňového subjektu. Nejde tedy o rozhodnutí zakládající žalobní legitimaci podle § 65 odst. 1 s. ř. s.“*

Stejně tak odkazuje i např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. 6 A 153/2002, podle kterého **„***přezkoumání daňových rozhodnutí podle § 55b zákona ČNR č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, je pouhým výkonem dozorčího práva správního orgánu a žádost o ně nezakládá právní nárok daňového subjektu na meritorní projednání. Výrok, jímž nebylo přezkoumání povoleno, není tedy rozhodnutím ve smyslu soudního řádu správního, neboť se jím nezasahuje do subjektivních práv daňového subjektu, a není proto přezkoumatelný ve správním soudnictví [§ 68 písm. e) a § 70 písm. a) s. ř. s.]“.*

Na základě výše uvedeného tak Nejvyšší správní soud uzavírá, že Městský soud v Praze postupoval správně, pokud žalobu odmítl. Nejvyšší správní soud se s jeho závěry ztotožňuje. Naplnění označeného stížnostního důvodu, tedy § 103 odst. 1 s. ř. s. písm. e), tak Nejvyšší správní soud neshledal. Z procesní opatrnosti se Nejvyšší správní soud zabýval námitkami stěžovatele i ve vztahu k jiným stížnostním důvodům, avšak ani naplnění těchto důvodů neshledal. Ostatně, jak již bylo výše uvedeno, v případě odmítnutí žaloby přichází v úvahu toliko písm. e) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že předchozí řízení nenaplňuje důvody vymezené v § 103 odst. 1 s. ř. s. Kasační stížnost tak není důvodná a Nejvyšší správní soud ji proto zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Účastníkům nebyla přiznána v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. a ve spojení s § 120 s. ř. s. náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť žalovaný náhradu nákladů řízení nepožadoval a stěžovatel neměl v řízení úspěch.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. 2. 2005

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu